

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢစးပထုဘၣ် ၂၇သီ, ၂၀၁၈န့ၣ် / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၢ်ဂံၢ်-18-18-13

ဖၣ်ပုၣ်တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: တၢ်မၤဆူၣ်ဝံစိာ်တီတၢ်ဖဲ ဘူသိၣ်ဒီးဖွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ် လၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၈ န့ၣ်

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲ သးခိးကီၢ်ဆၢ သးရှၢၣ် (၁၀၁၄) မၤန့ၣ်ဆူၣ်ဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ် ဒ်သိး
ကလဲၤဝံစိာ်တီဆူၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လၢတၢ်မဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ. ဒီးဝဲသဝီဖိတဖၣ်ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢတလဲၤဝဲဘၣ်န့ၣ်, သဝီ
ကိးဖျါၣ်ဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ဆူ သးခိးကီၢ်ဆၢသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် (၁၈၀၀၀၀ ကး) (အမဲရကၤဒီလၣ် ၁၁၂ ဒီလၣ်)
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကထိၣ်သးအံၤ မ့ၢ်ဝဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၇န့ၣ်, ဖဲကရူၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢဘူသိၣ်ဒီး
ဖွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရှၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | ဘူသိၣ်ဒီးဖွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရှၢၣ် (လၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၈ န့ၣ်)

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါလံာ်တဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤခိဖျါပျီပုၤပုၤမၤသကိးတၢ် ဖဲဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရှၢၣ်လၢအဘၣ်
တၢ်န့ၣ်လိအိၤလၢ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒီးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်
သးတဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.^၁ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၤဖဲ လၢဖျါတြၢ်အါရံၤ ၂၀၁၈န့ၣ် ယုာ်
ဒီးတၢ်ကစီၣ်အဂၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ် တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါအဂၤ (၃) ဘၣ်, တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်သံဒီး (၆) ခါ,
ဟံၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ် ဖျါ (၁) ဘၣ်, တၢ်ဂီၤ (၂၀) ဘၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်အိၤလၢ ဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရှၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

^၁ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG န့ၣ်လိဝဲပျီပုၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤအါ
မၤပယုာ်တၢ်ကထိၣ်သးတဖၣ် ခိဖျါတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ် ဒ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်အတီၤပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီး
သဝီဖိအဂၤတဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟံၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ယးဖဲ တၢ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးထီၣ်
ဝဲတၢ်မၤနီၣ်မၤယါပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်တၢ် မၤအါပယုာ်အလံာ်ဟံၣ်ဖျါအခါ ပျီပုၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၤ လၢကမၤ
နီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤပယုာ်ပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်လၢအကါဒိၣ်တဖၣ် ခိဖျါတၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်
ခိၣ်ထံးတဖၣ်လၢကျဲအါဘိး ဒ်ပမၤန့ၣ်အိၤလၢဂံၢ်ခိၣ်ထံးအသိး ဒီးတၢ်ကထိၣ်သးအတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ထီၣ်သတြီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
န့ၣ်လီၤ.

(၁)တပတီး-တကထိၣ်သးအဂၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တကထိၣ်သးအကလုာ်	တၢ်မၤဆူၣ်တၢ်ဝံစိာ်တီဆူၤတၢ်
တကထိၣ်သးမုၢ်နံၤမုၢ်သီ	လါအိးကထိဘၣ် ၁၅သီ, ၂၀၁၇နံၣ်
တကထိၣ်သးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရၣ်)	လ---သဝီ, ထံသဒိၣ်ထၣ်ကရူၢ်, ဘူသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂၢ်အကျိၤ	
မံၤ	စီၤစ---
သးနံၣ်	---နံၣ်
မုၢ်/ခါ	ခါ
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိယိဖိ အိၣ် /တအိၣ်	အိၣ်
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	ပုၤထူစံၣ်ဖိ
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	ခရံၣ်ဖိဖုံထံ
တၢ်ဟံမူဒါ /လီၤလၢ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးနူသဝီ	လ---သဝီ

ပုၤလၢအမၤအၤပယွဲတၢ်တဂၤအဂၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၤလၢ	သးကျိၤ/ သးရၣ် / သးတြီၢ်	အိၣ်သုၣ်လီၤသးလီၤကျဲ /သးကလၢ	အိၣ်အမံၤဒီးလီၤလၢ
စီၤတုၤဝု	မူဒါခိၣ်	သးရၣ်(၁၀၁၄)	ကိုတီသဝီ, လုဖိထၣ်ကရူၢ်, နွဲလိကီၢ်ဆၣ်	သးရၣ်ခိၣ်ခံစီမိၤခွဲး, သးခိးကီၢ်ဆၣ်သးရၣ် (၁၀၁၄)သးရၣ်ခိၣ်

(၂)ပတီတပတီ-တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲပုးပုၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

ကညီပုၤဂၢ်ဝိခွဲးယၢ်ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိ နၢ်ဟူဝဲဒၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဖဲ အဝဲဟးထၢတၢ်ကစီၣ်ဖဲ လုဖိထၣ်ကရူၢ်, နွဲ လိကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢ လ---သဝီအပူၤန့ၣ် သဝီဖိတဖၣ်ဟးထၢဝဲဒၣ်စ့ထီၣ် တဟံၣ်လီၤတဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတဂၤတဲအိၤလၢ သးခိးကီၢ်ဆၢ သးရှၢၣ်(၁၀၁၄) မၤဝဲသဝီဖိတဖၣ်လၢ ကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ မ့တလဲၤ ဝံစီၢ်န့ၢ် အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂၢ်အံၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီလၢကျဲးလဲၣ်.

လ---သဝီဖိ, စီၤစ---, ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ကစီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲစ့ၢ်ကိးမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢ အလဲၤခိဖျိဘၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သး အံၤန့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီတပတီ-ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.

ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၇သီ, ၂၀၁၇န့ၣ်န့ၣ်, ကညီပုၤဂၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ်ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိတဂၤ ထၢန့ၢ်ဝဲတၢ်ကစီၣ်ဖဲလုဖိ ထၣ်ဒီးမဲးပျံကရူၢ်, ဘူသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဒီး လုဖိထၣ်ကရူၢ်, နွဲ လိကီၢ်ဆၣ်အပူၤ လၢတၢ်မၤန့ၢ်ဆူၣ်ပုၤန့ၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢ ကဘၣ်လဲၤဝံစီၢ်တီဆုၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လါအိးကထိဘၣ် ၁၅သီ, ၂၀၁၇န့ၣ်န့ၣ် တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်ကဲထီၣ်လၢသးခိးကီၢ်ဆၢ ဒီး DKBA (လၢအလီၤဖးတဖု) ခံဖုအဘၣ်စၢၤ ဖဲကိၤလၢဝါတၢ်လုၢ်, မဲးသဝီ, လုပျံၢ်ကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရှၢၣ် (ဖၣ်အၣ် ဒီးဖၣ်ပုၤကီၢ်ရှၢၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, သးခိးကီၢ်ဆၢသးရှၢၣ် (၁၀၁၄) ဖဲအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဖဲ ဖၣ်ပုၤကီၢ်ရှၢၣ်အပူၤ သ့ၣ်တဖၣ် မၤန့ၢ်ဆူၣ်ဝဲဒၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢ ကလဲၤဝံစီၢ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘိၣ်, ကျိချံၣ်သ့ၣ်တၢ်စုကဝဲဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်အီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကလုၢ်ဟဲလီၤလၢ သးရှၢၣ်ခိၣ်စီၤမိၣ်ခွဲးဒီး မူဒါခိၣ်စီၤတုၣ်ဝဲအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤစ---တဲဝဲဒၣ်လၢသးခိးကီၢ်ဆၢ သးရှၢၣ် (၁၀၁၄) မၤန့ၣ်သဝီဖိအဂၤတဆံလၢ အအိၣ်လၢဘူသိၣ် ကီၢ်ဆၣ်ဒီးနွဲ လိကီၢ်ဆၣ်သဝီကိးဖျါဒီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢ တလဲၤလၢတၢ်မဲၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ (၁၈၀၀၀၀ ကွဲး) (အမဲရကၤစ့ ၁၁၂ဒီလၣ်)န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် တအဲၣ်ဒီးလဲၤဝံစီၢ်တီဆုၤန့ၢ် သးခိးကီၢ်ဆၢ သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့လၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ကဲထီၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သးရှၢၣ်ခိၣ်တဲန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကဘၣ်ယုထၢဝဲခံခါအကျါတခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢ တၢ်မၤဆူၣ်ဝံစီၢ်တီဆုၤတၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢသဝီဖိတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပုၤတဝါအဂီၢ် စ့ (၁၈၀၀၀၀ ကွဲး) အမဲရကၤစ့ ၁၁၂ဒီလၣ်) အံၤမ့ၢ်တၢ်အအါလၢ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အယိအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဆါကွံာ်အထိးဒီး အကျိၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ဘုၣ်ဝဲအနီၣ်အါအလါအါဒီး ဘၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ အတၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. သးခိးကီၢ်ဆၢ သးရှၢၣ် (၁၀၁၄) အ

ဂီၢ်, သဝီဖိတဖၣ် ဟးထၢစုတဟံၣ်ဘၣ်တဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

က---သဝီဒီးအ---သဝီသ့ၣ်တဖၣ်, လၢအအိၣ်လၢထံသဒိၣ်ထၣ်ကရူၢ်, ဘူသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး တၢ်မၤလီၤသဝီတဖျါတဂၤ ကဘၣ်လဲၤဝံတၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်စု (၁၈၀၀၀၀ ကး) ခီဖျါလၢတအဲၣ်ဒီး လဲၤဝံန့ၢ် သုးခိးကီၢ်ဆၢသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်အသိး ဇ---ဒီးအ---သဝီစ့ၢ်ကိး သဝီတဖျါ ခံၤကဘၣ်လဲၤဝံဘၣ်ဆၣ်, အဝဲသ့ၣ်ယုထၢဝဲလၢ ကဟ့ၣ်စုန့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိအါတက့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢကလဲၤဝံတၢ်ခီဖျါတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်မဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ဘၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဒီး ကျိၣ်စုတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဘၣ်ဆၣ် ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤပျဲၤစုဒီးဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအလံာ်ဃာ်ဃာ်အပူၤ မ့ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ဒီးသဒၢတၢ်မၤန့ၣ်ဆူၣ်ဒီး တၢ်ဒုးကဲကုၢ်ဘၣ်ဆၣ် လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံာ်စိးတခီန့ၣ် တၢ်မၤဆူၣ်ဝံစိာ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးအမၤမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၤဆီဒၣ်တၢ် သုးခိးကီၢ်ဆၢ, ပယီၤသုးဒီး DKBA သ့ၣ်တဖၣ် မၤန့ၢ်ဆူၣ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်မၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အကတီၢ်ပူၤဒၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ.

ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အအိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံာ်စိးသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လၢဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအလံာ် ဃာ်ဃာ်အံၤန့ၣ် တမ့ၢ်ထဲလၢ ကပတုာ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဘၣ်. မ့မ့ၢ်ကဘၣ်မၤပတုာ်စ့ၢ်ကိး တၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ် ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်န့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပကသူတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပကသူတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲးလဲၣ်.

စီၤစ---မ့ၢ်လ---သဝီဖိလၢအဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်ကရၢလီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိအီၤ ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၇ သီ ၂၀၁၇နံၣ် လၢလ---သဝီ, ထံသဒိၣ်ထၣ်ကရူၢ်, ဘူသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်ပူၣ်ကီၢ်ရှၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ အဒုးနဲၣ်ဝဲဒၣ် သဝီဖိစီၤစ---လၢ အဝဲသကိးဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးသုးခိးကီၢ်ဆၢ သ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၢ်ဆူၣ် သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ လါအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၇နံၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ -KHRG)